

HILFSVERBEN IM DEUTSCHEN/ VERGANGENHEIT MINULÝ ČAS POMOCNÝCH SLOVES

haben, sein, werden

Tempus	Numerus	Person	Indikativ
Präsens	Singular	1.	ich bin/habe/werde
		2.	du bist/hast/wirst
		3.	er sie es } ist/hat/wird
	Plural	1.	wir sind/haben/werden
		2.	ihr seid/habt/werdet
		3.	sie sind/haben/werden
Präteritum	Singular	1.	ich war/hatte/wurde
		2.	du warst/hattest/wurdest
		3.	er sie es } war/hatte/wurde
	Plural	1.	wir waren/hatten/wurden
		2.	ihr wart/hattet/wurdet
		3.	sie waren/hatten/wurden
Perfekt			er sie es } { ist gewesen hat gehabt ist geworden

I. Pomocná slovesa slouží ke stanovení („*Umschreiben*“) slovesných forem – složených slovesných časů a trpného rodu. Společně s participiem nebo infinitivem tvoří vícečlenný přísudek.

A. Jako pomocná slovesa jsou někdy označována jako „*slovesa auxiliární*“ – spojení s plnovýznamovým slovesem

B. Jestliže jsou používány samostatně (a stejně tak i modální slovesa *wollen, mögen* a *können*) nemají již funkci sloves pomocných, ale sloves

II. Ze syntaktického hlediska lze použít pomocná slovesa v několika variantách:

haben

1. ve spojení s přičestím minulým

Ich habe das Buch gelesen.

2. s infinitivní konstrukcí s částíčkou „zu“ – sloveso *haben* vyjadřuje: (a.) nutnost, (b.) možnost, (c.) oprávnění, má aktivní význam – subjektem děje je většinou osoba.

- (1) *Ich habe mit dir zu reden.* (= *Ich muß mit dir reden.*)
- (2) *Was hast du zu berichten?* (= *Was kannst du berichten?*)
- (3) *Du hast mir nichts zu befehlen.* (= *Du bist nicht berechtigt, mir zu befehlen.*)

sein

1. ve spojení s přičestím minulým

Ich bin gestern spät eingeschlafen.

2. ve spojení s přičestím minulým ve stavovém trpném rodě – děj je ukončený.

Der Brief ist geschrieben.
Das Mädchen ist verliebt.

3. s infinitivní konstrukcí s částíčkou „zu“ – sloveso *sein* vyjadřuje: (a.) nutnost, (b.) možnost (pasivní význam)

- (1) *Eine weitere Verzögerung der Arbeit ist unbedingt zu vermeiden.*
(= *Eine weitere Verzögerung der Arbeit muß unbedingt vermieden werden.*)
- (2) *Die Arbeit ist in drei Tagen gut zu schaffen.* (= *Die Arbeit kann man in drei Tagen gut schaffen.*)

werden

1. ve spojení s přičestím minulým v průběhovém trpném rodě

Die Haustür wird jeden Abend um acht verschlossen.

2. ve spojení s infinitivem bez částíčky „zu“ (vyjadřuje budoucnost)

Wir werden am Wochenende verreisen.
In drei Monaten werden wir die Arbeit geschafft haben.

3. společně s infinitivem tvoří budoucí čas.

III. V literárním jazyce jsou pomocná slovesa příležitostně vynechávána:

lich ausgelassen: *Als das Schild seine Wirkung getan [hatte] und niemand ihn mehr beschäftigte, hatte er es wieder entfernt* (Th. Mann). ... *dennoch stand es keinen Augenblick in Zweifel für ihn, daß das persönliche Unbehagen, das ihm zugefügt worden [war], mit Arnheim zusammenhängen müsse* (Musil). Auch